

Sprawozdanie z zakresu dostępności Muzeum Pamięci Sybiru w roku 2025

Działanie	Opis
Przygotowanie planu poprawy dostępności na rok 2025	Plan poprawy dostępności został opracowany i przekazany pracownikom Muzeum Pamięci Sybiru.
Promocja dostępności Muzeum Pamięci Sybiru	Stosowano checklistę dostępności dla publikowanych treści (m.in. opisy alternatywne, napisy do materiałów wideo, czytelność treści, ograniczanie tekstu na grafikach, właściwe użycie emotikonów). Opublikowano posty dotyczące dostępności, m.in. „Ciche środy” w MPS oraz „Weekend Seniora z Kulturą” (w tym informacje o sprzęcie ułatwiającym poruszanie się oraz innych udogodnieniach dla osób z potrzebami w zakresie mobilności), zgodnie z bieżącymi potrzebami komunikacyjnymi. Dodawano napisy do materiałów wideo opublikowanych w kanałach Muzeum. Przeprowadzono przegląd opublikowanych materiałów oraz uzupełniano braki w opisach alternatywnych. Identyfikowano również obszary wymagające poprawy oraz działań zwiększających dostępność strony internetowej zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.
Szkolenia zewnętrzne	Udział w szkoleniu pt. <i>“Jak samodzielnie ocenić stan dostępności cyfrowej strony internetowej”</i>
Szkolenia wewnętrzne	Przeprowadzono dwa szkolenia wewnętrzne z zakresu dostępności, przygotowane i poprowadzone przez Koordynatora ds. Dostępności MPS. Szkolenia dotyczyły ogólnie rozumianej dostępności w Muzeum Pamięci Sybiru. W ich ramach omówiono podstawowe zagadnienia związane z dostępnością architektoniczną, komunikacyjną oraz cyfrową, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi

	rodzajami niepełnosprawności. Istotnym elementem szkoleń była analiza studiów przypadku (case studies), umożliwiająca omówienie rzeczywistych sytuacji i wyzwań pojawiających się w codziennej pracy muzeum, a także prezentacja dobrych praktyk w zakresie zapewniania dostępności w instytucjach kultury. Podczas szkoleń zaprezentowano również rozwiązania z zakresu dostępności funkcjonujące już w muzeum, wskazując ich zastosowanie w bieżącej działalności oraz możliwości dalszego rozwijania działań na rzecz zwiększania dostępności oferty muzealnej dla wszystkich odbiorców.
Szkolenie dot. autyzmu	W dniu 24 listopada 2025 r. przeprowadzono szkolenie pt. „Wspólny świat, różne odczucia – jak rozumieją, czują i odbierają świat osoby ze spektrum autyzmu”, skierowane do pracowników pełniących obsługę gości. Szkolenie miało formę praktycznego warsztatu i ukazywało, w jaki sposób osoby ze spektrum autyzmu odbierają te same bodźce w odmienny sposób, doświadczając różnych wrażeń i emocji. Uczestnicy poznali mechanizmy sensoryczne, komunikacyjne i emocjonalne charakterystyczne dla autyzmu oraz sposoby wspierania i lepszego rozumienia osób o odmiennej percepcji rzeczywistości. Dzięki szkoleniu uczestnicy mogli rozwinąć m.in. empatię, świadomość oraz umiejętność budowania relacji i pracy z osobami ze spektrum autyzmu, a także wzbogacić swój warsztat pracy o praktyczne wskazówki. Prowadzące: Katarzyna Sznajder-Grześ oraz Magda Malinowska-Walczyk.
Konsultacje	W okresie sprawozdawczym przeprowadzono konsultacje eksperckie z instytucjami kultury w zakresie dostępności oraz wykorzystania rozwiązań wspierających odbiór treści wystawienniczych przez osoby z różnymi potrzebami. Zrealizowano konsultacje z Muzeum Getta Warszawskiego dotyczące przygotowania makiety, w szczególności w kontekście dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku,

	oraz zastosowania modeli przestrzennych w narracji wystawienniczej. We współpracy z Fundacją Widzimy Inaczej opracowano dokument pt. „Raport. Wykorzystanie modeli 3D w instytucjach kultury”, zawierający analizę dobrych praktyk, rekomendacje oraz możliwości zastosowania modeli trójwymiarowych jako narzędzi zwiększających dostępność wystaw i działań edukacyjnych. Odbyło się również spotkanie konsultacyjne z Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce, poświęcone zagadnieniom dostępności muzealnej, w tym barierom w odbiorze wystaw oraz możliwym rozwiązaniom zwiększającym inkluzywność oferty muzeum.
Reagowanie na sytuacje dot. zwiedzających z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami	W ciągu roku podejmowano liczne bieżące działania związane z reagowaniem na potrzeby zwiedzających z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Sytuacje te miały zróżnicowany charakter i często wymagały indywidualnego podejścia oraz bezpośredniego wsparcia. Działania obejmowały m.in. zapewnienie opieki przedmedycznej (w tym kontakt z numerem alarmowym 112 oraz wzywanie zespołów ratownictwa medycznego), udzielanie pomocy podczas zwiedzania i oprowadzania, a także bieżące wsparcie organizacyjne i informacyjne. Regularnie korzystano również z pokoju wyciszenia, zapewniając zwiedzającym bezpieczną i komfortową przestrzeń umożliwiającą regulację emocjonalną i sensoryczną.
Działania w zakresie dostępności cyfrowej	W okresie sprawozdawczym realizowane były działania związane z poprawą dostępności cyfrowej zasobów internetowych Muzeum Pamięci Sybiru. Obejmowały one w szczególności aktualizację Deklaracji Dostępności (wersja 2.0) oraz uzupełnianie opisów alternatywnych przy zdjęciach zamieszczonych w artykułach publikowanych w zakładce Aktualności na stronie internetowej: https://sybir.bialystok.pl/aktualnosci/. Działania te dotyczyły zarówno bieżących publikacji, jak i przeglądu wcześniej publikowanych treści, w których dokonano uzupełnień i korekt pod kątem zgodności z zasadami

	dostępności cyfrowej. Równolegle prowadzono przegląd oraz aktualizację dostępności cyfrowej stron internetowych Muzeum Pamięci Sybiru w celu identyfikacji obszarów wymagających dostosowania oraz wdrażania niezbędnych zmian. Ze wszystkich powyższych działań sporządzano notatki służbowe dokumentujące zakres prac i podejmowane czynności.
Monitorowanie dostępności w Muzeum Pamięci Sybiru oraz uzupełnienie ewentualnych braków w istniejących programach lub wyposażeniach	Bieżące monitorowanie wszystkich elementów dostępności oraz naprawa i/lub zakup zniszczonego wyposażenia (np. elementów dotykowych), itp. Bieżące wykorzystanie asystenta muzealnego (pracownika pełniącego obowiązki dyżurnego w ruchu) w przypadku spotkań organizowanych dla Sybiraków – seniorów (dostarczenie i obsługa wózka inwalidzkiego, dostarczenie i pomoc w korzystaniu z balkonika, asysta przy wsiadaniu/wysiadaniu z auta). Zakupienie 25 lekkich przenośnych (mobilnych) krzeseł ułatwiających zwiedzanie wystawy stałej osobom z trudnościami w poruszaniu się.
Raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego - GUS	Podmiot publiczny jest zobowiązany do przygotowania Raportu o stanie zapewniania dostępności, dokumentującego działania w zakresie dostępności architektonicznej, komunikacyjnej i cyfrowej. Raport obejmuje ocenę wdrożonych rozwiązań, identyfikację barier, podjęte działania naprawcze oraz plany na przyszłość. Sporządzony raport publikuje się na stronie BIP lub stronie internetowej MPS, a dane są przekazywane do Głównego Urzędu Statystycznego w celu monitorowania polityki dostępności.
Realizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami	Realizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami – cała oferta edukacyjna oraz pomieszczenia, w których jest realizowana są dostosowane do potrzeb grup integracyjnych oraz w całości złożonych z osób z niepełnosprawnościami. W roku 2025 udział we wszystkich zajęciach edukacyjnych wzięło udział ok. 190 dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami. Usprawniono system rejestracji, by nauczyciele mogli zgłaszać szczegóły dotyczące osób ze specjalnymi potrzebami oraz ich ilość.

Zwiedzanie wystawy stałej	Wizyta os. dorosłych z niepełnosprawnościami na wystawie stałej (w grupach, z przewodnikiem lub audioprzewodnikiem z audiodeskrypcją i PJM). Łącznie: ok. 642 osób.
Różowe skrzyneczki	Stała opieka (uzupełnianie) tzw. różowych skrzyneczek oraz zakup produktów higienicznych.
Zakup skrzyneczek sensorycznych oraz wyposażenia	Dokonano zakupu skrzyneczek sensorycznych wraz z kompletnym wyposażeniem. Zawartość skrzyneczek obejmuje różnorodne przedmioty sensoryczne, dostosowane do potrzeb dzieci i młodzieży w spektrum autyzmu, wspierające regulację sensoryczną, koncentrację oraz komfort uczestnictwa w działaniach edukacyjnych i wystawienniczych. Skrzyneczki są wykorzystywane podczas działań muzealnych oraz wydarzeń skierowanych do młodszych odbiorców.
Pętle indukcyjne	Przeprowadzono weryfikację działania wszystkich pętli indukcyjnych na wystawie stałej we współpracy z Fundacją Kultura bez Barier. Dodatkowo dokonano samodzielnego sprawdzenia pętli indukcyjnych na wystawie, potwierdzając ich prawidłowe funkcjonowanie. Zapewniono również urządzenie do testowania działania pętli indukcyjnych oraz przeprowadzono szkolenie z zakresu jego obsługi. Urządzenie zostało przekazane do Działu Obsługi Wystawy.
Działania dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami	Wystawa czasowa „Bezkres Sybiru” prezentowana w Muzeum Pamięci Sybiru do 29 czerwca 2025 r. dawała możliwości poznawcze osobom niewidzącym i niedowidzącym poprzez zgodę artystów na dotykanie obiektów. Zarówno podczas zwiedzania indywidualnego, jak i oprowadzania kuratorskiego zwiedzający mogli poznać dzieła za pomocą zmysłu dotyku. 5 października 2025 r. odbyło się zwiedzanie wystawy dla seniorów „Historia bliska sercu” - specjalne oprowadzanie z przewodnikiem przygotowane z myślą o seniorach w ramach ogólnopolskiego programu Weekend Seniora z Kulturą.
Zakup uchwytu do terminala płatniczego	Zakres zadania uległ zmianie: pierwotnie planowany zakup terminala został zastąpiony dostosowaniem istniejącego biletomatu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zmiana ta wynikała z analizy faktycznych potrzeb użytkowników oraz

	dążenia do poprawy dostępności infrastruktury dla wszystkich odbiorców.
Aktualizacja raportów i sprawozdań z zakresu dostępności na BIP Muzeum Pamięci Sybiru	W ramach działań na rzecz zapewnienia pełnej transparentności i zgodności z obowiązującymi przepisami, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Muzeum Pamięci Sybiru dokonano aktualizacji wszystkich raportów i sprawozdań z zakresu dostępności. Aktualizacja obejmowała zarówno raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego, jak i wewnętrzne sprawozdania dotyczące realizowanych działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej.
Uzyskanie danych zbiorczych do raportu na rok 2025 oraz sporządzenie raportu.	Uzyskanie danych w zakresie realizacji uwag odnoszących się do stwierdzonych istniejących przeszkód w dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami i zaleceń dotyczących usunięcia tych wad. Sporządzenie raportu oraz nowego planu dostępności na rok 2026. Dodatkowo raport zostanie przekazany Dyrektorowi Muzeum Pamięci Sybiru, Miastu Białystok oraz zostanie opublikowany na BIP-ie.

Kierownik Działu Projektów Edukacyjnych i Kulturalnych

Muzeum Pamięci Sybiru
Dział Projektów Edukacyjnych i Kulturalnych
KIEROWNIK

.....
dr Piotr Popławski

Koordynator ds. dostępności

.....
Dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru

DYREKTOR
Muzeum Pamięci Sybiru
proj. dr hab. Wojciech Sieszyński